

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 30 Octomvrie st. v.

Ministrul de externe al monarhiei, comitele Kálnoky, vorbind într-una din ședințele delegațiunii ungare despre relațiunile stabilite între monarhie și România, a făcut o mărturisire, care ne pare pe cât se poate de gravă.

„Relațiunile dintre noi și România, — dice comitele Kálnoky, — au devenit în adevăr foarte amicale, și nu-mi rămâne decât să accentuez cu mare mulțumire, că Majestatea Sa Regele României, cât și guvernul seu își dau silință de a lucra în acest sens, și sînt convinși, că agitațiunile unei partide mici, însă lărmuitoare, care s'a ridicat acolo contra noastră, se vor pute reduce la nisce proporțiuni pe cât se poate de mici.

„Mai puțin favorabil pot să mă pronunț asupra atitudinii și lucrării unor agitari de origine din țara noastră proprie, care preste Carpați contribuie mult la larma și la agitațiunea făcută de presă și care nouă ne fac puțină onoare, ear' guvernului român îi fac multe perplexități (Verlegenheiten).“

Acești „agitatori“ sînt frații noștri emigrați în România.

Ei sînt aceia, care nouă, monarhiei, ne fac puțină onoare, ear' guvernului român îi fac multe perplexități.

Această mărturisire o face ministrul de externe al monarhiei, nu într-o convorbire privată, nu în mod oficios, ci ca reprezentant al coroanei, în fața delegațiunii ungare, pentru Europa întreagă.

Ministrul de externe al Austro-Ungariei dă guvernului român, dă statului român satisfacțiunea de a recunoaște, că elementele de desordine, care se află în România, sînt produse de aici dela noi, un simptom al propriei noastre bolii sociale, că este în țara noastră atîta sîmîntă de vrajbă, încât face chiar și în țeri vecine lucrarea pacinică preste puțință.

Nu ne surprinde această mărturisire, pe noi în deosebi ea nu poate să ne surprindă, căci abia acum două trei zile am presupus în șirul coniecturilor politice, pe care le încheiam astăzi, că mai curînd ori mai târziu cabinetul din Viena va trebui să o facă. N'am sperat însă, că el o va face într-o formă atît de aspră, accentuînd chiar în fața delegațiunii ungare, că este o cestiune de onoare pentru monarhie, ca să nu mai producă elemente, care turbură ordinea socială în țeri vecine, n'am crezut, că mărturisirea gravă va fi totodată și o acusațiune gravă.

Căci este o acusațiune gravă în mărturisirea făcută de ministrul nostru de externe.

Este greu, foarte greu pentru un ministru de externe să recunoască fără de rezervă, că țara, în fruntea căreia se află, ea însăși produce elementele, care o combat în alte țeri; dacă dar' el face totuși această mărturisire, trebuie să aibă un interes mare: schimbarea stărilor de lucruri, în virtutea cărora se produc elementele

turbulente. Acusarea se îndreptează dar' contra acelor, care au creat aceste stări de lucruri și le susțin fie chiar si cu mijloace excepționale; mărturisirea e totodată exprimarea dorinței, ca în interesul monarhiei, în onoarea ei, să se pună capăt acestei stări de lucruri.

Domnul Coloman Tisza n'ar fi făcut nici odată această mărturisire, și în ziua, când o va face un ministru al Ungariei, fie el ori-și-cine, în aceea zi se va reînchepe lucrarea pacinică în patria noastră, și elemente produse aici la noi nu vor mai fi o plagă socială pentru țerile vecine.

Coniecturi politice.

V.

Societatea omenească în toate timpurile a fost și va fi împărțită în stăpânitori și stăpâniți. Fericirea omenească numai în lucrarea intelectuală e cu puțință, și fiindcă grijile materiale ne abat dela această lucrare, tot omul are din fire înclinarea de a arunca asupra altora aceste griji, pentru-ca el însuși să-și poată urma în toată tigna lucrarea. Și în toate timpurile marea mulțime a oamenilor muncesc în sudoarea feții, pentru-ca câțiva, puțin, să poată trăi în tignă, scutiți de grijile materiale, devotați pe deplin unei lucrări intelectuale menite a da spor fericirii tuturor.

Întrebarea cea mare în istorie e totdeauna: cum să se aleagă acei puținți?

Veacuri întregi de a rîndul la noi în țerile supuse coroanei ungare, ca în întreaga societate europeană, ei au fost hotărîți prin nascere: era destul să fii născut din părinți scutiți de muncă, pentru-ca să ai dreptul de a cere ca alții să muncească pentru tine. La noi însă, tot ca în întreaga societate europeană, oamenii scutiți de muncă, nobilii, au abusat de tigna lor, n'au lucrat, ci ori 'și-au petrecut viața în trîndăvie, ori s'au dat desfrîului, și numai puținți au înțeles, ca medicii, că cel ce primesc într-o formă trebuie să dea cu prisos într'alta.

S'a proclamat dar principiul, că cei mai capabili de lucrarea intelectuală urmează să fie scutiți de grijile materiale, și în țara noastră, ca în întreaga societate europeană, s'a și pus în aplicare acest principiu.

Sînt abia vreo treizeci și câțiva ani de când s'a făcut această schimbare în bazele organizării noastre sociale: se poate oare ca într-un timp atît de scurt să ne fi deprins cu ea? După-ce secole întregi de a rîndul noi Români am dat pe stăpâniți, se poate oare ca într-un timp atît de scurt Maghiarii, care au dat pe stăpânitori, să se deprindă cu ideea, că de aici înainte dăm și noi stăpânitori, dau și ei stăpâniți?

Parte mare din Români, care trăiesc astăzi, le-au fost robi acelor, pe care îi combat în luptele politice, și par'că te cuprinde un fel de sentiment de pietate, când te afli față în față cu stăpînul tău de odinioară. Nici noi, foștii iobagi, și fii lor, nu ne-am deprins încă din destul să ne scim de o potrivă cu foștii noștri stăpâni, și ușor lucru e să te simți de o potrivă cu cel ce odată îți era stăpîn: cum oare să se fi deprins foștii stăpâni cu ideea, că nu mai sînt stăpâni, când atît de multă

abnegațiune se cere, ca să te pui alături cu acela, care rob 'ți-a fost?

A venit timpul modern cu imperativul ei categoric și a silit pe poporul maghiar să renunțe la poziția, pe care a avut-o veacuri de a rîndul în țara aceasta: el a renunțat, dar este firească tendința lui de a-și recăștiga aceeași pozițiune în altă formă.

Nu erau în țara aceasta decât nobili maghiari: acum, când nobleța nu mai există, vorba e să nu poată fi decât o clasă cultă maghiară.

Mii și ear' mii de Români muncesc în sudoarea feții lor, ear' din roadele acestei munci li se asigurază tigna numai oamenilor, care lucrează pentru sporul culturii poporului maghiar: trebuie să fi ori să te declari maghiar, să iai parte la lucrarea intelectuală în special maghiară, pentru-ca să intri în rîndul celor scutiți de grijile materiale; altfel, ori cât de vrednic să fii, ești osîndit a-ți mistui puterile, ca să-ți câștigi pâinea de toate zilele.

Acum, abia alaltăieri, vorbind despre Teresiopol, un oraș cu poporațiune sîrbească catolică, „Nemzet“ dice următoarele:

„Dar dacă Teresiopolul e panslav sau benev, atunci din marea inel de orașe maghiare a căzut una din cele mai frumoase și mai prețioase petri. Dacă Teresiopolul poate să devină binevătesc în loc de maghiar, atunci de ce să nu poată deveni Pojonul, Șopronul ori Timișoara nemțesci, Aradul românesc, ori Trencinul slovacesc? Cum se vor pute atunci păstra pentru cauza maghiară orașele din Ardeal? Cine poate atunci să se mai gîndească la maghiarizare prin orașe? Dacă unul ori altul dintre centrele de inteligență ar scoate steagul național în loc de al statului maghiar, cine ar mai crede în victoria repede și deplină a cauzei maghiare?“

Eată dar cestiunea clar formulată: orașele din Ungaria sînt centre de maghiarizare; ele trebuie să devină toate curat maghiare. Trebuie să se stîrpească din ele tot ceea ce nu e maghiar, toată cultura, dacă ea nu este maghiară. Dacă voiesci a exercita vreo profesiune liberă ca literat, artist ori avocat, trebuie să fii maghiar; dacă voiesci să fii dirigător, trebuie să fii maghiar; dacă voiesci să fii neguțător, trebuie să fii maghiar, dacă voiesci să fii meșteșugar, trebuie să fii maghiar: elementele nemaghiare n'au în această țară decât menirea de a munci în sudoarea feții, ca să hrănească orașele maghiare și în genere clasele „culte“ maghiare.

Nu e destul atît! Aceasta prefacere a țerii trebuie să se realizeze cu repede și pe deplin, căci Maghiarii n'au, precum se vede, mult timp de așteptare.

Ei bine! Stînd lucrurile astfel, noi, elementele nemaghiare, nu numai ne aflăm în stare de legitimă apărare, ci sîntem totodată și campioni ai modernelor principii de organizare socială.

Mult timp aceasta nu s'a știut în cercuri mai largi. Acum începe a se simți. În curînd se va ști cu toată siguranța atît în cercurile hotărîtoare din monarhie, cât și în străinătate, că este aici în Carpați și împregiurul Carpaților un popor, care se luptă pentru principiile ce alcătuiesc bazele modernei organizări sociale. Și cu cât mai bine se va ști aceasta, cu atît mai mult vor simți și Maghiarii, că nu au să se lupte numai cu noi, ci cu întreaga societate europeană, și timpul, care 'i-a silit să renunțe formal, îi va sili să renunțe și în faptă la poziția, pe care au avut-o timp de mai multe veacuri.

Dacă n'au știut să profite în curgerea acestor veacuri de pozițiunea lor, acum e prea târziu.

Aceasta trebuie să o simtă și ei, mai ales ei trebuie s'o simtă, spiritul modern trebuie să-și străbată, pentru-ca dezvoltarea pacinică să fie cu puțință în țara noastră.

Revistă politică.

Sibiu, 30 Octomvrie st. v.

În sfîrșit eată-ne ajunși totuși înaintea unei constatări oficiale, chiar ministeriale despre vedita insuficientă și prin urmare redusă importanță a limbei maghiare. Domnul Trefort însuși, logofetul luminării publice, fruntașul maghiarizatorilor șovinști, chiar domnialui, constrîns de situație, vine să mărturisească adevărul, recunoscînd totdeauna de ori ce inteligență netulburată, adevărul, că cu limba maghiară nu ajungi nici măcar în monarhia habsburgică la puțință de a te afirma în această viață. Punem aici însuși circularul ministerial despre învățămîntul în limba germană, circular îndreptat în 6 Noemvrie n. tuturor autorităților de instrucție superioare ale țerei: „Mi-a venit la cunoștință, că elevilor, cari intră din gimnasiile unguresci în Academia orientală imp. reg. din Viena, li se îngreunează primirea și progresul în institutul numit în multe cazuri, ba adeseori li se face cu neputință prin aceea, că ei nu posed din destul limba germană în graiu și în scris, cu toate, că această limbă nu este numai limba de instrucție acolo în cele mai însemnate obiecte de învățămînt, ci ea formează mai târziu, după intrarea elevilor în serviciu, și limba acceptată în mare parte a comunicației diplomatice a monarhiei. Aceeași greutate se află și la primirea în institutele militare imp. reg. comune. Deoarece în cazul că se ajunge scopul învățămîntului stabilit în scoalele noastre medie cu privire la instrucția în limba germană, greutatețile amintite nu se pot ivi, și deoarece prin urmare se poate numai presupune, că între acei elevi, cari se însușă spre primire în institutele numite, se găsesc adeseori și de aceia, a căror cunoștință a limbei germane se află pe un nivel cu mult mai jos, decum preînde măsura stabilită de ținta învățămîntului: spre evitarea acestora mă simt îndemnat a recerca pe . . . de a stăruî în cercul propriu de activitate într-acolo, ca de o parte în gimnasiile noastre, cu deosebire în clasele lor mai înalte, succesul mediu al învățămîntului în limba germană — și pentru însemnatul seu folos practic — să se ridice după puțință, și, ca de altă parte direcțiunile scoalelor medie să tragă atențiunea acelor tineri, cari doresc a intra în Academia orientală sau în institute militare, mai târziu însă în serviciul diplomatic sau comercial extern, resp. în serviciul militar al armatei comune, asupra aceea, că în interesul propriu se-și țină de datorință a pune deosebit temei pe studiul limbei germane.“ Aaugem din parte-ne reamintirea interpelației d-lui Rieger în delegațiunea austriacă și răspunsul ministrului Kálnoky, cari amîndoi au admis importanța limbei române pentru elevii Academiei orientale, fiitorii consuli și chiar diplomați ai monarhiei. Mult va mai ține oare până când ministrul de instrucție al Ungariei va trebui să constate, că și limba românească trebuie

nu numai respectată la acei ce o vorbesc ca limba maternă, ci trebuie chiar învățată și de aceia, cari vreau să între în serviciul public, să administreze și să judece printre Români?!

Delegațiunea maghiară.

(Continuare.)

Desideriu Szilágyi: Prima întrebare ce am să o fac se referă la rapoartele noastre cu Germania. Acest raport a fost caracterizat în mod oficios ca alianță și, dacă îmi aduc bine aminte dl ministru de externe, s'a exprimat că această alianță formează baza politicii noastre externe și dînsul se nisuesce a regula rapoartele noastre cu alte puteri conform acestei baze. Această alianță s'a făcut în a. 1879, încă pe acel timp a fost acceptată în un mod favoritor și încă atunci i s'a dat un preț deosebit. Noi am fost informați numai din cercurile externe care de regulă sînt bine informate prin presă asupra amănuntelor acestui tractat și aceste date, deși au fost publicate de toată presa, nu s'au desmîntit de organele competente. În înțelesul acestor date, alianța a fost de natură defensivă și a fost încheiată — se dice pe timp de 5 ani, pentru cazul dacă două sau mai multe puteri ar păși vrășmășesce în contra uneia dintre cele două partide contrahente.

Această alianță există și astăzi, nouă nu ni s'a spus dacă a fost prelungită sau nu, și noi am înțeles cu satisfacție, că existența acelei alianțe e asigurată pentru un timp mai îndelungat. Întrebarea mea, e dacă această alianță carea e baza politicii noastre externe, implică în sine o spriginire reciprocă numai pentru anumite eventualități sau se extinde la toate eventualitățile? Deoarece interesele, cari sînt chemate a garanta această alianță, pentru noi sînt prevalente în Răsărit, iar pentru Germania sînt prevalente în Apus, voiesc să mai adaug la cea de sus încă întrebarea dacă importanța alianței din 1879 n'a fost influențată prin evenimentele cele mai nouă cu considerare la spriginirea intereselor noastre?

Ministrul de externe Kálnoky: Întrebarea pusă are ca scop principal de a afla, că la ce am pute conta în urma acestei alianțe și de altă parte, că ce sarcine ni s'ar pute impune nouă din aceea. Îmi închipuiesc dorința de a primi lămuriri în această privință, dar eu cred din a mea parte, că trebuie să spun, că nu e în interesul public și special nu pare a zăce în interesul monarhiei noastre a mă lăsa în amănunt la răspunsul referitor la această întrebare. Ori și-cât de confidențial ar fi această comisiune sînt silit să observ de prezent, că trebuie să fiu cu considerațiune la un auditor triplu: la on. comisiune, la opiniunea publică dela noi și din Europa și în fine la cabinet. Considerațiunile ce 'mileimpune această cumpenire, trebuie să-mi fie dătătoare de ton și deși recunosc motivele patriotice, cari 'l-au îndemnat pe dl delegat a pune această

întrebare, totuși nu pot face alta decît să mă rog ca să mi se conceadă a nu răspunde la ea.

Szilágyi: Nu voiesc să persiste pentru a primi răspuns, deoarece recunoaște ministrului dreptul de a nu se lăsa în destăinuire, cari ar pute periclita interesul public, dar totuși voiesc să facă o observare. Asupra amănuntelor alianței au apărut tocmai în Germania comunicări dela persoane ce stau în relațiuni mai apropiate cu cercurile diplomatice. Între aceste comunicări nedesmîntite a fost și aceea, că în anul 1879 din partea Germaniei s'a făcut propunerea ca alianța să se supună legislativelor și să se inarticuleze, ceea ce va să însemne, că după concepția germană nu e de lipsă a se exclude publicitatea acestei alianțe. Se ivesce acum întrebarea dacă nu cumva noi sîntem prea precauți?

A doua întrebare a mea, — dice Szilágyi, — se referesce la înțelegerea cu Rusia, dacă aceasta nu conține învlei relativ la alte eventualități și anume relativ la astfel de eventualități în urma cărora ar fi de lipsă o schimbare a stărei de pe Peninsula Balcanică, creată prin tractatul de Berlin? De asemenea se ivesc întrebarea dacă învlei se referesce la executarea tuturor punctelor celui tractat și ar fi curios dacă cu privire la executarea singuraticelor puncte, cari ar fi neplăcute pentru vre una dintre puterile contractate, d. e. pentru Rusia, — nu ar exista. Opiniunea publică nu e orientată relativ la obiectele cu privire la care s'au făcut înțelegerea; există păreri conform cărora învlei se rapoartă nu numai la susținerea stărei din tractate, ci și la alte eventualități, care s'au ivit pe Peninsula Balcanică fără de a fi fost provocate de vre una sau alta dintre marile puteri și care ar trebui să schimbe starea de pe Peninsula Balcanică creată prin tractatele existente. Relativ la aceste doresc să primesc deslușiri.

Contele Kálnoky: Unanimitatea părerilor ce s'a manifestat între monarhii și guvernele celor trei imperii am caracterizat-o într'acolo și colegul meu ministrul-president încă a făcut-o aceasta, că acolo n'a fost vorba de protocoale, tractate etc. după cum s'a exprimat dl antevorbitor. Eu am caracterizat-o aceasta ca pe o învoire principală.

Mărturisesc sincer, că nu sînt în clar, că ce anume ar corespunde dorinței dlui delegat. De o parte nu ar dori ca să fim legați înainte de cestiuni viitoare, de altă parte pare că nu are încredere în situațiunea politică actuală creată, dacă asupra întrebării nu avem la îndemână vre o garanță sigură. Eu cred, că valoarea acestei înțelîniri și a învlei exprimate acolo zace tocmai în aceea, că cei trei monarhi voiesc să cuprindă toate cestiunile, cari s'ar pute nasce, în spiritul păcii și al dreptului existent. Îndată ce ne punem pe baza dreptului, de loc e exclusă posibilitatea de a urmări în viitor scopul ce ar căde afară de marginile acestui drept. E vorba așadar de o învlei principală. Să rămânem dar pre lungă aceasta. (Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Tribunei“.

Blaj, 10 Noemvrie 1884.

Trăim Români în țeara ungurească dîle dalbe, și mulțumiți de tot cu soarta, nimeni pe lume nu se poate teme ați de repetirea evenimentelor dela 1784, una însă nu se poate ascunde de ce mulți dintre opincari se duc în Țară ca să-și caute mijloace de trai?

„N'aveți în țeară cu ce trăi, sau ce vă face de fugiți în străinătate? Nu lăsați vatra și moșia străbună căci e amară pâinea străină“, diceam deunăzi unora ce voiau să plece, dar 'mi-au răspuns:

„Moșia pînătească ni s'a comasat la domni, casele ni s'au luat în dare. Aici ca hoți numai mai putem trăi, ear' hoți nu ne-om face mai bine mîncăm pâinea amară a străinătății.“

Sînt multe relele ce vin de sus, dar' sînt multe cari au isvorul în nedisciplinarea noastră în desunirea elementelor conducătoare în luminarea noastră a întunecaților opincari. Ca societate disciplinată datoriam noastră e ca obiceiuri cari numai corespund timpului modern, cari sînt stricacioase, să se lase. Ear' acelor cari luptă în contra lor datorim recunoștință. „Foi'a bisericească“ din Blaj prin articolul seu despre pomeni a făcut un bun început. Îi sede de minune bine.

Căci cu articoli despre teorii și filosofii și cu învățături de morală politică din cari noi oameni fără multă carte n'legeam, decît iubirea de patrie în sens maghiar, nu-și făcea între noi mulți aderenți.

Preoțiunea noastră ar trebui să se organizeze neprovocată prin foi spre a combate cu succes obiceiurile stricacioase la cari noi țărani fără știință ținem morțiș.

De ce treabă sînt sinoadele protopopesi dacă nu ca în ele preoțiunea să se disciplineze ca tract de tract, cu toții să combată cu cele mai potrivite arme abuzurile ce s'ar afla printre noi, căci numai așa vor binemerita de națiunea ce-i sustine.

Nu e frumos a vedea țărani beți pentru iertarea păcatelor confratelui. E frumos oare ca preoții să petreacă cu ceasurile în casa bolnavului în mîncări și beuturi spirituoase făcându-i greutate, aglomerând aer stricat și lipsindu-l de grije.

E conform timpului prezent ca la servii dîmneșci să oșpătăm satul, ear' preotului să-i plătim atîta, cît e bacșișul dat unui servitor?

Ceea ce nu s'ar pute face prin sinoade protopopesi s'ar pute îndeplini prin cercurile, casuri sporadice numai ne irită căci disciplina dintre noi nu suferă ca un sat să aibă obiceiuri distinse de celelalte.

Preoțiunea noastră în genere are prea puțin zel pastoral. Este mare și grea în adevăr lupta ei cu susținerea și creșterea familiei, dar' nu e iertat să o absoarbă cu totul.

Dar' de altă parte ni-e frică că acuși o să dăm în mîna preoților o armă de a-și excusa apatia în cestiunile ei bisericești naționali, căci de un timp încoace moștenirea parohiilor prinde rădăcini în împărțirea beneficiilor și tinerii clerici încep a cam perde speranța în viitor, încă din institutul clerical, ear' preotul fără speranță în tinerete de ce treabă e?

Bucurie mare ne cauzează noua zidire ce se adaugă seminarului vechiu, dar' sufletul nostru e neliniștit din cauză că guvernul nostru părintesc 'și-a băgat unghia între zidurile din cari lumina a eșit între noi. Oare să se gate cu atîta ori va merge mai departe?

Bine ar fi fost după a mea părere opincă-rească să se fie conchemat un sinod și să se fie ales o comisiune care cu Excelența Sa în frunte să se plîngă Maiestății Sale.

Doară nu se teme Blajul să se tînguie în contra nedreptăților când biserica ni-e atacată? Nu, asta nu se poate presupune cu atît mai virtos că întreagă lumea română 'l-ar fi aplaudat.

Ear Episcopii în cele 7 persecuțiuni desi sciau că împărații prigonesc, ei protestau, ear' ai noștri numai prin acea 'și-au cîștigat nume nemuritor între noi, și cei ce au tăcut oropsiți sînt până azi.

Se dice că s'au făcut 2 proteste, unde? și ce s'a cuprins în ele?

Noi scim că acele s'au făcut în numele nostru a poporului credincios, și s'ar căde să scim ce s'a făcut și unde?

De e bine să aprobăm, de nu să dicem: *Quid quid sine nobis, contra nos.*

În legătură cu scirea despre noua lărgire, sau mai bine dis completarea zidirei seminarului clerical, îmi permit a suleva o salutară idee românească al cărei autor știu pozitiv că a fost Excelența Sa.

E generală nemulțumirea națiunei noastre pentru creșterea, — nefavoritoare nouă, — ce se dă tinerilor clerici în cele două diecese gr. catolice a Lugojului și Orădi și cu deosebire a acestei ultime din lipsa de seminare. Creșterea națională lipsește, căci în lipsa unui seminar mai larg în Blaj, clericii suscepti în cele două diecese se trimeteau la străin. Dacă acum considerăm că pe teritoriul acestor două diecese nu avem nice o școală medie românească și astfel tinerii suscepti din o școală străină întră carăși în institut străin, apoi sînt aplicați în părțile ungurene ale amintitelor diecese, nu putem să ne rugăm, — în interes românesc binepriceput — de Excelența Sa deoparte ca să influențeze, ear' de altă parte de Ilustritățile Lor, ca să de ascultare șoptirilor salutare ale noastre și să trimită, acum după-ce vor fi mai multe încăperi, tinerii suscepti în seminarul nostru românesc. Seminarul e în stare a substitui și seminarul central din Pesta. Ne nutrim cu speranța că acest lucru se va face acum când în fruntea celor două diecese stau doi păstori buni după modul nostru de a cugeta. Nu pot trece cu vederea a întreba pe Excelența Sa mai înainte, apoi pre poporul român din diecesa Gherlei: Ce s'a întreprins pentru a reintroduce limba română în propunerea studiilor teologice din seminarul clerical din Gherla? Nu e de puțin interes aceasta avînd în vedere părțile ungurene ale acestor diecese române. Ce fac grănițerii din fostul district al Năsăudului? Aci s'ar pute împiedeca rea Ilustritatea Sa Episcopul Szabó laudatul „patriot maghiar.“ Curentul ce domnesce în părțile Năsădene pentru desnaționalizarea institutului clerical din Gherla poate să aibă rezultat nefavoritor pentru Sânția Sa și cine e chemat a da samă dacă vom fi părăsiți de o populațiune ca cea din părțile Năsădene. Cum? era vorba odată. Eu.

Budapesta, 9 Noemvrie n. 1884.

La lărmuirea diaristiceii nu s'a înversunat numai tinerimea maghiară, ci și poliția era îngrijată, nu cumva tîlharii de Români să cuteze a infecta aerul capitalei cu memoria martirilor din 1784, sîrbătorindu-le centenarul. Dreptaceea dl Pekáry, consilier polițienesc, a venit în chip de control în restaurațiunea, unde eram noi. Ocupînd loc în sala vecină celei ocupate de noi, și chemînd la sine pe unul dintre ai noștri, 'l-a în-

Foița „Tribunei“.

Poesii populare.

Adunate de pe la S.-Sebeș de I. Moga.

I

Măi badiță s'al meu drag
Învăț-mă ce să fac?
Eu mândruță te 'nvăț bine:
Ia-ți hainele vin' cu mine!
Vin' mândruță 'n satul meu
Că nu-i popă, nici birău.
Pe popa 'l-au spîndurat
Pe birău 'l-au acățat.
Pe birău pentr'o poveste,
Pe popa pentru neveste.

'Mi-a trimis mândruța mea
Pe doi pui de rîndunea
Să mă duc până la ea.
Pusu-m'am, dar' nu am scris,
Ci eu mândrii 'i-am trimis
Pe un pușor de cuc
Să-i spună că nu mă duc,
Că-s în curte la străin
Unde stau și tot suspin,
Căci străinul până cină,
Eu sînt feșnic la lumină,
Dacă gată de-a cina

El începe a mă muștra
De una, mai de alta.
Păzesc-mă, dragule,
De furciul fînului
De gura stăpînului,
De găleata fîntânii
Și de gura stăpînii.

Frunța se leagănă 'n vînt,
Eu mă leagăn pe pămînt,
Frunța se leagănă 'n boare,
Eu mă leagăn pe picioare,
Frunța se leagănă 'n iarbă,
Eu mă leagăn mîndro dragă,
Mă leagăn ca holdele,
Mă scutur ca florile.

Mîndro, dela voi la vale
Roșii trandafiri răsare,
Unul mic și unul mare:
Cel mai mare 'mi-e drag tare,
Cel mai mic 'mi-e ibovnic.

III

Aușit-am Joi la moară,
Că badița o să moară,
Nu știu, Doamne, cum aș face
Să mă duc să vîd cum zace,
Cu fața cătră pîrete
Cu gura friptă de sete,

Să-i dau vin în apă rece
Doar' badii de boală-i trece,
Să cutier dealurile
Ca să-i cîștig leacurile,
Din trei pomi, trei rămurele
Să le pun în trei ulcele,
Să stea noaptea la stele,
Dimineața la răcoare
Și toată ziua la soare
Doar' pun pe badea 'n picioare.

Decât la Neamțul cătană
Mai bine 'n codru cu peană.
Că din codru vii acasă
Dar' Neamțul nu te mai lasă.
Date-ai dracului de Neamț
De tînr mai pus în lanț,
De tînr fără de mustață
'Mi-ai aruncat pușca 'n brață,
Na voinice de te 'nvăță,
Că până te-i învîță
Multe pîlmi vei căpîta.

Mîndro, dragostile noastre
Au rămas pustii pe coaste.
Eu Vineri am fost la ele
Și-au crescut tot viorele,
Viorele flori adînci
Să le vezi mîndruțo, plîngi,
Viorele, flori frumoase,
Mîndro, din dragostea noastră.

Rabdă inimă și taci,

Că toate tu 'ți-le faci;
Plînge inimuța 'n mine
Ca 'ntr'un copil de trei zile,
Copilul plînge și 'nceată
Inima mea nici odată.

Constantin Copăcineanu.

Țilele aceste a murit în Iași un om de mare valoare, a cărui viață conține o lecție atît de frumoasă, încât cred că va interesa și pe acei care nu 'l-au cunoscut. —

Constantin Copăcineanu a fost născut în Roman din părinți săraci. El a învățat clasele primare și apoi fiind băet de 16 ani a intrat în slujbă, ca scriitor. Treizeci de ani în urmă nu se cerea așa de multă carte pentru-ca să poată cineva trăi cu peana. — El era harnic, onest, îndatoritor. Superiorii lui îl iubiau și el a avansat mai ușor decît alții întrați de-odată cu dînsul. — Ajunsesse șef de masă și primise o mică boerie ca recompensă pentru serviciile sale inteligente. — Ce putea să dorească un băet de sama lui mai mult? Dar nu. — Pecând Copăcineanu mergea înainte în cariera burocratică, ajunsesse oameni inteligenți la putere care făcuse schimbări mari și bune în învățămînt. Școalele dedeau rezultate frumoase și șeful de masă vedea de multe ori că inferiorii lui îi erau superiori în știință.

trebat dacă în adevăr societatea „Petrui Maior“ serbează astăzi centenarul răscoalei din 1784; la care primind răspunsul că societatea „Petrui Maior“ nu serbează nici un centenar, ci juminea română din loc ține cină colegială lipsită de orice colorit politic, și-a exprimat mulțumita, spunând că este satisfăcut, ear' noi să petrecem negenați. Se tem d-lor și de umbra martirilor noștri; și nu fără basă o fac, sciind ei bine că din sângele unui martir nasc o sută de descendenți devotați causei, pentru care s'a făcut jertfa.

Un lucru regretabil a atras indignațiunea junimei române, ear' faptul cu atât mai regretabil este, s'evărșit fiind din partea a doi universitari români.

Dinșii anume după ameața d'ilei de 7 Noemvrie, auând despre înverșunarea colegilor maghiari, cuprinși poate de spaimă și creșându-se îndreptățiti, au înaintat studenților maghiari o declarațiune în scris, în care asigură că juminea română nu serbează centenarul lui Horia, ci arangează numai o cină comună, o convenire socială; declară mai departe că juminea română se simte cu mult mai colegială legată de studenții maghiari, decât se cerce a strica această firmă legătură colegială prin s'erbătorirea centenarului răscoalei din 1784. S'ermanilor le este mai scumpă amicia Ungurilor, decât trecutul glorios și istoric al națiunii lor proprii.

Fie că acest pas greșit l-au făcut conduși de frică, fie că prin aceasta au voit a mulcomi spiritele agitate, fapta lor în veci va rămâne neiertată, cu atât mai virtuoasă, că a fost s'evărșită în contra voinței noastre. Căci dinșii comunicându-ne hotărîrea lor, au primit din partea întregii junimi răspunsul: „cine înaintează studenților maghiari declarațiune, fie de ori-ce caracter, calcă voința junimei române!“

Nu voiesc a-i numi — las să o facă altul, — observ numai, că acești domni, au dat în d'ilele trecute o declarațiune contra d'iarului „Tribuna“, într'u apărarea dlui Goldiș; poate că suferă dinșii de mania aceasta (*).

Înecit dureros este, că urdătorul întregului scandal inscenat de colegii maghiari, este un român student universitar și membru al societății „Petrui Maior“. Sânt informat din izvor sigur, că ieri înaintea comitetului societății „Petrui Maior“ s'a prezentat acel „ucigăl-crucea“, mărturisind că dînsul a insinuat studenților maghiari, că Români sub pretextul unei conveniri sociale, vor serba, conform concludusului luat în societate, centenarul lui Horia; recunoaște că a comis un greu păcat insinuând scornituri, care ar pute periclita existența societății.

Așteptăm atât dela comitet, cât și dela întreaga societate, ca amesurat păcatului să pedepsească pe acest insinuant. Nu aş comite păcat când l-aș da lunei publicându-i numele; considerând însă starea sa materială, mă îndestulesc a ține, că studiează ajutorat de stipendiu românesc dat lui din părțile Aradului. Urmărească-l osândă colegilor sei, care v'edându-l vor ține: „hic niger est, hunc tu romane caveto.“

Nu știu dacă mi se va mai da ocaziunea a mă ocupa de tema aceasta, de demonstrațiile inscenate contra tinerimei române, știu însă că sânt foarte instructive pentru noi, și cu drept vom pute ține din când în când: „et horum meminisse juvabit.“

Șerpar.

*) A se vedea cine sânt cei cu declarația în contra „Tribunei“ în nrul 148 al d'iarului nostru sub titlul „Păcatele noastre.“

Constantin Copăceanu era o natură stranie. Bun ca un copil, patriot și amic devotat, gata la ori ce sacrificiu pentru țara care o adora și pentru oamenii pe care-i iubia, însă îndărătnic și cu o voință de fer. El avea o soră mai mare, măritată cu un om bun și onest, care-i țineau loc de părinți. La d'ensii s'a dus într'o d'ii și le-a spus în modul seu laconic: „Am s'emi dau dimisiunea.“

„Dimisia! — Pentru ce? — Ce s'a întâmplat.“

„Nu s'a întâmplat nimica, vreu să mai învăț, eată tot.“

Sora sa credea că a nebunit. „Da bine băiete, gândescete ce vrei să faci. — Tu ai o poziție bună; mulți mai învăță decât tine ar fi bucuroși se fie în locul tău.“

„Tocmai de aceea. — E o nedreptate și afară de aceea, vreu să învăț, vreu să știu.“

„Cu ce ai se trăiesci până ce vei învăța?“

„Guvernul s'a gândit la băeții săraci. Am să intru în internat.“

„Tu în internat! — Cu barbă și musteți? Dar bine ai nebunit! — Are să te ridă lumea!“

„Cu atât mai rău pentru lumea care mă va ride.“

Și cum a țis așa a făcut. — Băet de 28 de ani a venit și a fost primit de bătrânul și eminentul Laurian, pe atunci directorul Academiei, în internat. — Și nimene n'a rîs. — Chiar acei care zimbise rîdînd pe scolarul cel bărbos,

Cronică.

Proces de presă. „Pester Lloyd“ comunică că „procurorul de stat din M. Oșorheiu ar fi început proces de presă în contra „Observatorului“ pentru un articol publicat în nrul 82 din a. c., în care se țice că poporul român își va dobândi drepturile după Plevna ungurească.“

Alegeri more consueto în patria noastră. La alegerile de deputați ce au să se facă în Brețicu și Ilyefalva au fost comandați 150 soldați și 5 ofițeri din reg. inf. 2 din Brașov pentru a feri capul alegătorilor.

Accidente pe calea ferată. Vineri în gara din Arad un tren de povară a isbit în nise vagoane goale; aceste în urma lovirei au alunecat departe pe șine, ear' din trenul de povară au derailat două vagoane de pe șine și au lovit cu atăta putere în un magazin mic de bagagiu zidit din cărămidă, încât acesta s'a ruinat. Tot Vinerea trecută a lovit, pe linia dela Arad la Csaba, un tren omnibus în un tren de povară ce plecase mai înainte din gara Aradului și a fost ajuns pe cale. Lovirea a fost foarte puternică; pasagerii s'au restogolit în vagoane, dar nu i s'a întâmplat nimenui vreo nefericire. Trei vagoane din trenul de povară au fost sdrobite.

Bosnia și Herțegovina. Numărul dela 9 l. c. n. al d'iarului s'erbesc „Srbobran“ își încheie articolul seu asupra interpelării lui Rieger în cestiunea Bosniei și asupra răspunsului ministrului de externe cu scirea sensațională, ce susțin a fi scoasă din izvor competent, că soartea Bosniei se va hotărî în primăvara viitoare prin un plebiscit. Numitul organ susține că acestea s'au hotărît în Schiernievițe.

Regele și Regina României au sosit ieri la Viena reîntorcându-se din Sigmaringen spre Bucuresci. Maieștățile Lor au sosit la 10 oare și 5 min. cu trenul accelerat de Vest. Cu toate că Augustii Suverani călătoresc incognito sub numele de Conte și Contesa Vrancea, și cu toate că la dorința expresă a părechei regale nu li s'a făcut primire oficioasă, se aflau totuși la sosire pe perorul garei Principele și Principesa de coroană, ambasadorul român cu tot personalul ambasadei, membrii ambasadei germane din Viena și presidentul căilor ferate austro-ungare. Trenul a sosit în gară la timpul hotărît Parechia regală și suita, ce consistă din adjutantul Crețeanu și dama de curte N. Romalo, au eșit din cupeu. Salutarea din ambe părțile a fost foarte cordială, Regele Carol cu Principele de Coroană, Regina cu Principeasa de coroană, s'au îmbrățișat de repețe ori. De aci părechea princiară de coroană și-a petrecut apoi oaspeții regali până la otele unde a petrecut ca 1/4 de oară. Regele și Regina au făcut la ameați vizită principelui de coroană, arhiducelui Albrecht și Vilhem, au cercetat apoi expoziția cheramică în muzeul oriental și galeria Lichtenstein ear' seara au luat parte la dineul de gală dat de principele de coroană în castelul Curții. La dineu au luat parte și arhiducele Rainer cu soția, arhiducesa Maria, ministrul Kálnoky, ambasada română, și suita augustilor oaspeți. Regele și Regina României plecau ađi din Viena cătră Bucuresci.

Societatea „Junimea“. Cetim în „Liberalul“ din Iași: Aniversarea a XXI a societății literare „Junimea“ fondată în orașul nostru de

după ce aflase ce sacrificii mari făcuse pentru a pute învăța, l-au stimat și au devenit amicii lui. Făcea câte două clase într'un an și după ce a mântuit, nu s'a mai întors la cancelerie. — S'a făcut profesor de limba latină și în același timp a fost surgunit pentru nise articole violente scrise în contra guvernului de atunci. — Surgunul împlinit, s'a întors la catedră, și puțini și-au împlinit misia cu atăta sfințenie ca dînsul. Era sever și just, și avea un adevărat cult pentru vechii latini, din care a și tradus mai multe opere din cele mai strălucite. — Una din traduceri a fost premiată de cătră Academia română și între hărțile lui s'au găsit mai multe manuscrise, parte originale, parte traduceri și o gramatică latină foarte bine lucrată.

La moartea lui s'a arătat toată iubirea care o aveau scolarii lui pentru dînsul. Trei sute de băeți au mers în urma sicriului, și dintre dînsii, au vorbit mai mulți pe mormântul lui cu atăta durere și recunoștință, încât toată lumea a fost adînc mișcată. —

El lasă pe femeia lui și pe un copil, aproape fără mijloace. — S'v'or gândi cei mari și tari la dînsii? Noi nu-l vom uita, noi care l-am cunoscut și l-am iubit. — A fost o inteligență rară și unul dintr'acei oameni care nu fac vorbe multe, ci își plătesc datoria lor prin fapte.

Matilda Poni.

d-nii Alexandri, Maiorescu, Iacob Negruzzi, Nicu Gane, Carp, și alți literați, a fost serbată alaltieri, Joi seara prin un banchet dat în Otelul Traian. La acest banchet mai toți membrii răspândiți ai acestei societăți în frunte cu d-nii Alexandri și Maiorescu, s'au grăbit a se aduna în localitatea noastră și a serba această frumoasă aniversare.

Reuniunea femeilor române din Sibiu.

(Încheiere.)

Cu plăcere aducem la cunoscința onoratei adunări generale, că între puterile din anul trecut numărăm și pe D-nul Ioan Slavici directorul foaiei „Tribuna“.

Ear' numărul elevelor s'a sporit din anul trecut cu 5; acum cercetează scoala 22 eleve, dintre care 13 cu domiciliul în Sibiu, ear' 9 din provincie.

Ne împlinim o prea plăcută datorință anunțând, că D-l Iosif Sterca Șilulțiu jud. reg. în pensiune a destinat venitul curat după „Memoriul“ seu partea a V-a în folosul scoalei reuniunii noastre, și a depus la d-na președintă 50 de exemplare din aceasta broșură, din care s'au și v'endut câteva; totodată d-l I. Șilulțiu a dat reuniunii 3 fl. v. a. bani incurși pentru susnumita carte dela d-l profesor Mihălescu din Craiova. Comitetul a exprimat d-lui Șilulțiu pentru acest dar mulțumita sa pe calea publicității.

Cu plăcere aducem la cunoscința onoratei adunări generale că la 28 Martie a. c. ținându-se adunarea generală a acționarilor institutului de credit și economii „Albina“ din cuota de binefaceri rezultată din bilanțul anului 1883 a votat pentru reuniunea noastră suma de 221 fl. 17 cr., pentru care comitetul a adus institutului „Albina“ mulțumita sa.

Aducem la plăcuta cunoscință a on. ad. gen. că dela d-nul Antonie Mocioni de Foen membru onorar al reuniunii noastre am primit suma de 50 fl. Prin d-na Adela Olteanu: dela d-na Elena Angelescu 20 franci; dela d-nul loc. col. Alexandru Tell 50 fl. v. a.; d-na Hermina V. Ignat din Beiuș asemenea a trimis reuniunii noastre 10 fl. v. a., pentru care sume comitetul a dat mulțumită pe calea publicității.

Între generoșii donatori înregistrăm și pe locuitoarea din Reșinari Dobra Hoadrea, care ca și în anul trecut a binevoit a dona scoalei noastre 2 stângini de lemne, primind mulțumită publică prin d'iar.

În ședința dela 9/21 Maiu a. c. comitetul a decis în sensul §-lui 21 din statute arangierea unei loterii de efecte în folosul scoalei de fete. Spre a-și ajunge acest scop comitetul a tipărit apeluri călduroase trimițându-le în toate părțile locuite de Români, în urma cărora a răspuns cu sutele surorile din apropiere și depărtare, și astăzi privim cu fală la frumoasele roduri ale mînilor silitoare atât dela orașe, cât și dela satele noastre. Sîntem în drept a țice că speranțele noastre au fost mulțumite preste așteptare. Femeia română a arătat ce poate când voesce, și noi prin zelul ei am ajuns astăzi în pozițiunea de a arangia o loterie cu 1000 de câștiguri, — foarte multe dintr'insele întrec prețul de 30 fl., cele mai multe dela 5—20 fl., ear' nici unul sub valoare de 50 cr. V'edînd comitetul îmbucurătorul rezultat al acestei întreprinderi, hotărî a cumpăra și din partea Reuniunii un premiu ca câștig principal pentru loterie. Acest premiu sînt 2 girandoale în preț aproape de 200 fl.

Mai departe comitetul a decis a se exmite 12000 losuri cu preț de câte 50 cr. Ear' ca publicul român și străin să se poată delecta în frumșeta obiectelor, comitetul va arangia o expozițiune, care nu va fi împreunată cu spese, de oare-ce se va face în 2 odăi pe care d-na președintă avu bunățatea a le oferi comitetului spre acest scop, și prețul intrării la expoziție va fi modesta sumă de 10 cr.

Ce se atinge de membrii comitetului avem regretabila datorință a anunța, că a demisionat d-șoara Nina de Dunca din cauze familiare, și d-șoara Sabina Brote din cauza depărtării sale pre mai lung timp din Sibiu. Comitetul a primit cu părere de rău aceste demisiuni și a decis a propune la timpul seu onoratei adunări generale alegerea altor membre în comitet.

În ședința din 23/11 August a. c. secretarul comitetului, dl Mateiu Voileanu, asemenea a demisionat din cauza multor sale ocupațiuni și de secretară s'a ales d-na Anastasia Toma.

Aducem la plăcuta cunoscință a onor. adun. generale, că între membrii pe viață s'a înscris d-na Elisabeta Bugarski cu suma de 25 fl. v. a., între membrii ordinari cu taxă anuală de 2 fl. d-na Iosefina Răuciu și ca membru ajutător cu taxă pe odată pentru totdeauna cu 25 fl. d-nul Nicolae Fekete-Negrulțiu, redactor în Gherla.

În fine ne ținem de datorință a anunța, că numărul membrilor reuniunii noastre este următorul: fundatori 2, ordinari pe viață 22, ordinari cu taxă anuală 112, ajutători cu taxă pe viață 26 și ajutători cu taxă anuală 50. Ear' averea reuniunii se urcă la suma de 4100 fl. v. a.

Acî este onor. adun. gener. descrisă în liniamente scurte activitatea comitetului dela 26 Faur a. c. încoace și acest comitet privesce cu

ochi senini în fața onor. adun. generale nutriend firma speranță, că și-a împlinit cu conștiințioșitate datorința sa.

Sibiu, din ședința comitetului dela 7/20 Octomvrie 1884.

Maria Cosma m. p., Anastasia Toma
președintă. secretară.

Din

Biblioteca poporală a „Tribunei“

au apărut până acuma:

- Nr. 1. Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici. 12 coale tip. broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
- Nr. 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
- Nr. 4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot v'endătorilor se dă rabatul cuvenit.

Posta ultimă.

Viena, 10 Noemvrie n. Părechea regală română a primit înaintea amedii pe contele Kálnoky, după care Regele Carol a cercetat pe contele Kálnoky. Măne dimineată părechea regală pleacă de aici. La invitarea prevenitoare făcută de Maiestatea Sa, părechea regală se va opri și în Pesta câteva oare, pentru-ca să cerceteze aci pre Monarchul. Călătoria se va continua apoi la 10 oare seara.

Paris, 10 Noemvrie n. Dela meșul nopții până la ameați au fost 55 casuri de îmbolnăvire și 22 casuri de moarte de choleră.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 11 Octomvrie n. Foaia oficială publică legea sancționată privitoare la despărțirea dignității lui *Iudex curiae* de aceea a presidentului curiei; mai departe decretul ministrului de comerț, după care din cauza epidemiei, ce bântuie carantina de porci în Steinbruck, la export de porci în Saxonia preste Rittau transporturile totdeauna sînt a se insinua cu 24 oare mai nainte autorităților dela graniță spre cercetare veterinară.

Comisiunea de patru a delegațiunii ungare a pertractat înaintea de ameați budgetul țerilor ocupate. Referentul Rakovsky constată că spesele de administrație ale Bosniei și Herțegovinei sînt coperite prin venitele acestor țeri. Extraordinarul preliminează pentru a. 1885, fl. 6,360,000, cu 84,000 mai puțin decât în anul trecut. Referentul întreabă pe ministrul comun de finanțe Kállay, cum stă afacerea locuitorilor fugiți și ce raporturi există în privința aceasta între Austro-Ungaria și Montenegro? Și despre siguranța generală, despre organizațiunea gendarmeriei, despre necesitatea aplicării mai departe a serviciului de patrulare, despre raporturile materiale, despre cestiunea agrară, despre impositive și venitele lor — doresce referentul deslușire. Prilesky întreabă pe ministru despre starea accisului de tăbac și de sare, Gyurkovics despre necesitatea înființării unui vicariat episcopesc greco-ortodox în Banialuca și despre construirea căilor ferate în teritoriile ocupate. Ministrul Kállay își începe discursul. Ședința continuă.

Paris, 11 Noemvrie n. Ieri au fost 152 casuri de îmbolnăviri și 50 casuri de moarte de choleră.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Bibliografie.

(„Scôla Practică“) Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară de Vasile Petri, tomul III. numerele 6 și 7 pro Septembrie și Octombrie a. c. au apărut și conțin: După examenele de vară: VII. Disciplinarea școlărilor. — Raport despre examenele de vară dela unele școli elementare din districtul Năsăudului (Incheiere). — Servitorul neîndurat. Lecțiune practică din istoria biblică pentru școlile elementare, despărțământul superior. Predarea lui „a“ scris. Lecțiune practică pentru clasa elementară. — Substantivul. Lecțiune practică din gramatica română. de V. Mărdreanu. — Etymologicum magnum Romaniae. (Incheiere). — Învățământul rural din Elveția. — Noua lege școlară din Belgia. — Varietăți. — Bibliografie. — Abonamente se mai primesc cu toate numerele dela început la redacțiune în Năsăud (Nassod Transilvania).

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta

dela 10 Noemvrie st. n.
Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—81 Kilo fl. — până —. (lungă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—81 Kilo fl. 7.80 până 8.30. (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.20. (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20. (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—81 Kilo fl. — până —. (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —. — 76—81 Kilo fl. 7.45 până 7.95.

Săcară (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.95 până 7.20. Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60. Ovșes (ungurese) 37—40 Kilo fl. 6.20 până 6.50. Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.80 până 6.85; de alt soi fl. 6.75 până 6.80. Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—. Mălaiu (ungurese): fl. 6.20 până 6.50.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.22 până 8.24 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 până 7.85. Săcară (primăvară) — Kilo fl. 5.74 până 5.76. Cucuruzul (Maiu—Junie) fl. 5.81 până 5.83. Rapița (August—Septembrie) fl. 12.75 până 12.78. Spirit (brut) 100 L. fl. 28.— până 28.50

Bursa de București.

Cota oficială dela 6 Noiembrie st. n. 1884.
Renta amort. (5%) . . . Cump. 92.— vând. —.
— Rur. conv. (6%) . . . „ 105.— „ 104.30
Act. de asig. Dacia-Rom. . . „ 371.1/2 „ —.
Banca națională a României . . . „ 1402.— „ —.
Impr. oraș. București . . . „ — „ —.
Credit mob. rom. . . „ 278 1/2 „ 281.—
Act. de asig. Națională . . . „ 241.— „ 241. 1/2
Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . „ 91.50 „ 87.50
Societ. const. „ 280.— „ —.
Schimb 4 luni „ — „ 30.—
Aur „ 6.— „ 6.25

Bursa de Viena

din 10 Noemvrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	123.10
„ „ hârtie „ 4%	93.60
„ „ hârtie „ 5%	89.20
Împrumutul căilor ferate ung.	143.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.52
Bonuri rurale ung.	100.90
„ „ cu cl. de sortare	100.—
„ „ bătăne-timșene	100.30
„ „ cu cl. de sortare	99.50
„ „ transilvane	100.60
„ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	116.20
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	115.70
Renta de hârtie austriacă	81.20
„ „ argint austriacă	82.35
„ „ aur austriacă	103.70
Losurile austr. din 1860	134.75
Acțiunile băncii austro-ungare	868.—
„ „ de credit ung.	292.—
„ „ „ „ austr.	290.80
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.78
Napoleon-d'ori	9.71
Mărci 100 imp. germane	59.95
Londra 10 Livres sterline	122.65

Bursa de Budapesta

din 10 Noemvrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	122.75
„ „ hârtie „ 4%	93.50
„ „ hârtie „ 5%	89.15
Împrumutul căilor ferate ung.	143.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105.50
Bonuri rurale ung.	100.75
„ „ cu cl. de sortare	99.50
„ „ bătăne-timșene	100.—
„ „ cu cl. de sortare	99.—
„ „ transilvane	100.—
„ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	115.75
Renta de hârtie austriacă	81.10
„ „ argint austriacă	82.80
„ „ aur austriacă	103.50
Losurile austr. din 1860	134.50
Acțiunile băncii austro-ungare	868.—
„ „ de credit ung.	291.—
„ „ „ „ austr.	290.30
Argintul	—
Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni împărătești	5.76
Napoleon-d'ori	9.70
Mărci 100 imp. germane	59.90
Londra 10 Livres sterline	122.50

[71] 15

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“
în Sibiiu,
≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lînga condițiunile cele mai favorabile :

- a) în contra pericolului de foc și esplosiune clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliu etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum : asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră :

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1880 fl. 362,354.67	în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 „ 64,802.82	în a. 1881 „ 35,163.90
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,382.04
în a. 1883 „ 34,761.25	în a. 1883 „ 32,843.10
Suma fl. 516,711.66	Suma fl. 348,145.01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiiu			
	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena	8.25	8.35	3.30	București	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	Teiuș	2.39	9.50		Copșa mică	11.10	2.20	6.41	3.20
Budapesta	8.00	6.55	9.45	Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	Alba-Iulia	3.40	10.42		Șeica mare	11.40	2.56	7.11	3.50
Szolnok	11.24	10.55	12.18	Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.14	12.28	Vințul de jos	4.04	11.09		Loamneș	12.23	3.45	7.54	4.33
P. Ladány	2.01	2.04	1.59		2.06	—	—	Arad	3.35	5.30	Șibot	4.35	11.43		Ocna	12.57	4.25	8.25	5.04
Oradia mare	4.11	5.13	3.20	Brașov	2.16	6.30	5.45		4.00	6.20	Orăștia	5.02	12.13		Sibiiu	1.20	4.51	8.48	5.27
	4.21	9.37	3.25		2.44	7.09	6.28	Glogovaț	4.16	6.39	Simeria (Piski)	5.44	1.22						
Várad-Velence	4.29	9.45	—	Feldioara	3.03	7.41	7.07	Gyorok	4.47	7.19	Deva	6.05	1.48						
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	Apatia	3.18	8.09	7.36	Pauliș	5.02	7.39	Branicea	6.34	2.21						
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	Agostonfalva	3.51	8.53	8.34	Radna-Lipova	5.25	8.11	Ilia	7.01	2.54						
Rév	5.46	11.41	4.31	Homorod	4.51	10.18	10.22	Conop	5.57	8.49	Gurasada	7.15	3.09						
	6.09	12.15	—	Hașfaleu	5.11	10.55	11.14	Bérvova	6.18	9.18	Zam	7.49	3.48						
Bratca	6.27	12.48	—	Sighisoara	5.39	11.36	12.07	Soborșin	7.11	10.27	Soborșin	8.32	4.37						
Bucia	6.52	1.48	5.28	Elisabetopol	6.00	12.11	12.43	Zam	7.48	11.18	Bérvova	9.19	5.30						
Huiedin	7.32	3.21	6.01	Mediaș	6.29	12.35	1.23	Gurasada	8.22	11.57	Conop	9.40	5.58						
Stana	7.51	3.54	—	Micăsasa	—	12.54	1.42	Ilia	8.40	12.27	Radna-Lipova	10.16	6.38						
Aghirș	8.12	4.34	—	Blaj	7.02	1.29	2.17	Branicea	9.02	12.57	Pauliș	10.32	6.56						
Ghirbău	8.24	4.52	—	Crăciunel	—	1.45	2.33	Deva	9.32	1.45	Gyorok	10.48	7.15						
Nedeșdu	8.38	5.11	—	Teiuș	7.38	2.26	3.13	Simeria (Piski)	10.12	2.58	Glogovaț	11.17	7.48						
	8.57	5.40	7.08	Aiud	7.55	2.48	3.38	Orăștia	10.47	3.46	Arad	12.32	8.05						
Cluj	9.23	6.00	7.18	Vințul de sus	—	3.12	4.06	Șibot	11.14	4.20	Szolnok	12.00	8.45	6.10					
	9.50	6.29	—	Uioara	—	3.19	4.14	Vințul de jos	11.46	5.06	Budapesta	4.00	2.10	7.27					
Apahida	11.15	8.14	8.29	Cucerdea	8.24	3.36	4.53	Alba-Iulia	12.21	6.15	Viena	7.44	6.40	—					
Ghirș	12.04	9.49	8.53	Ghirș	8.48	4.10	5.45	Teiuș	12.53	7.00		6.05	—	—					
Cucerdea	12.12	9.58	—	Apahida	—	5.39	7.51												
Uioara	12.19	10.07	—		10.08	5.59	8.18												
Vințul de sus	12.45	10.42	9.17	Cluj	10.18	6.28	8.00												
Aiud	1.15	11.32	9.40		—	6.54	8.34												
Teiuș	1.44	12.03	—	Nedeșdu	—	7.10	8.59												
Crăciunel	2.00	12.24	10.12	Ghirbău	—	7.25	9.35												
Blaj	2.34	12.43	—	Stana	—	7.49	10.16												
Micăsasa	2.52	1.22	10.45	Huiedin	11.33	8.11	11.04												
Copșa mică	3.27	2.24	11.07	Cucina	12.06	8.52	12.17												
Mediaș	4.01	3.06	11.29	Bucia	—	9.11	12.47												
Elisabetopol	4.50	4.17	12.15	Bratca	—	9.29	1.21												
Sighisoara	5.08	4.51	12.30	Rév	12.51	9.52	2.05												
Hașfaleu	6.47	7.07	1.32	Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08												
Homorod	7.36	8.10	2.04	Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39												
Agostonfalva	8.09	8.46	2.24	Várad-Velence	—	10.56	3.55												
Apatia	8.41	9.20	2.44		1.49	11.04	4.06												
Feldioara	9.20	10.15	3.15	Oradia-mare	1.54	11.14	7.30												
Brașov	—	—	3.25	P. Ladány	3.14	1.47	11.05												
Timiș	—	—	4.03	Szolnok	5.10	4.40	2.37												
Predeal	—	—	4.28	Budapesta	7.30	7.44	6.31												
	—	—	10.25	Viena	2.00	6.05	7.54												

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Ediția: 1.10.2014

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.